YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu viides jaosto)

25 päivänä syyskuuta 1997 *

Asiassa T-150/95,

UK Steel Association, aikaisemmin British Iron and Steel Producers Association (BISPA), Englannin oikeuden mukaan perustettu järjestö, kotipaikka Lontoo, edustajinaan solicitor John Boyce ja solicitor Philip Raven, prosessiosoite Luxemburgissa asianajotoimisto Wagener & Rukavina, 10 a boulevard de la Foire,

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet Nicholas Khan ja Paul Nemitz, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen yksikön virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

vastaajana,

jota tukevat

Luxemburgin suurherttuakunta, asiamiehenään talousministeriön vanhempi hallitusneuvos Georges Schmit, avustajinaan asianajajat Bernard van de Walle de Ghelcke ja Koen Platteau, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa talousministeriö, 19—21 boulevard Royal,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

ja

ARBED SA, Luxemburgin oikeuden mukaan perustettu yhtiö, kotipaikka Luxemburg, edustajanaan asianajaja Alexandre Vandencasteele, Bryssel, prosessiosoite Luxemburgissa Paul Ehmann, ARBEDin lakiasiainosasto, 19 avenue de la Liberté,

väliintulijoina,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan päätöksen, joka on julkaistu päätöksen N:o 3855/91/EHTY 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti annetussa komission tiedonannossa 94/C 400/02 muille jäsenvaltioille ja osapuolille, joita asia koskee, tuesta, jonka Luxemburgin suurherttuakunta aikoo myöntää ProfilARBED SA:lle (ARBED) (valtiontuki C 25/94 [ex N 11/94], EYVL 1994, C 400, s. 10), koska tässä päätöksessä todettiin, että tuki, jonka Luxemburgin suurherttuakunta aikoo myöntää ProfilARBED SA:lle, on päätöksen N:o 3855/91/EHTY 3 artiklan mukainen ja siten yhteismarkkinoille soveltuva,

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. García-Valdecasas sekä tuomarit V. Tiili, J. Azizi, R. Moura Ramos ja M. Jaeger,

kirjaaja: hallintovirkamies A. Mair,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 11.3.1997 pidetyssä suullisessa käsittelyssä esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat säännökset ja määräykset

1 EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa määrätään seuraavaa:

"Hiilen ja teräksen yhteismarkkinoille soveltumattomina pidetään sekä sen vuoksi poistetaan ja kielletään tässä sopimuksessa määrätyin edellytyksin yhteisössä:

— —

c) valtioiden muodossa tai toisessa myöntämä tuki tai avustukset taikka määräämät erityismaksut;

— —."

2 Saatuaan neuvoston yksimielisen puoltavan lausunnon ja kuultuaan neuvoa-antavaa komiteaa komissio teki 1.2.1980 EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla päätöksen N:o 257/80/EHTY terästeollisuudelle myönnettävää erityistä tukea koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 29, s. 5);

tästä päätöksestä käytetään yleisesti nimeä ensimmäinen terästukisäännöstö. Sen johdanto-osan I osan toisen kohdan mukaan EHTY:n perustamissopimuksessa määrätty, jäsenvaltioiden myöntämiä tukia ja avustuksia koskeva kielto tarkoittaa ainoastaan toimenpiteitä, joita käytetään puhtaasti kansallisen terästeollisuuspolitiikan keinoina, eikä kieltoa sovelleta tukiin, joiden tarkoituksena on yhteisön terästeollisuuspolitiikan toteuttaminen, johon kuuluu terästeollisuuden rakenneuudistus, joka oli päätöksen N:o 257/80/EHTY päämäärä.

3 Ensimmäinen terästukisäännöstö on myöhemmin korvattu useilla peräkkäisillä säännöstöillä, joissa on kulloinkin määritelty terästeollisuuteen myönnettäviä valtiontukia koskeva järjestelmä vahvistamalla perusteet, joiden mukainen tuki voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Näissä säännöstöissä on lisäksi täsmennetty, että terästeollisuuteen tarkoitettuja tukia, jotka jäsenvaltiot rahoittavat missä tahansa muodossa, voidaan pitää yhteisön tukina ja näin ollen yhteismarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kannalta soveltuvina, jos ne ovat kyseisessä säännöstössä säädettyjen edellytysten mukaisia.

4 Uudet tällä alalla myönnettäviin valtiontukiin sovellettavat säännöt annettiin vuonna 1991 terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevista yhteisön säännöistä 27 päivänä marraskuuta 1991 tehdyssä komission päätöksessä N:o 3855/91/EHTY (EYVL L 362, s. 57) (jäljempänä viides terästukisäännöstö tai viides säännöstö). Viidettä terästukisäännöstöä sovellettiin silloin, kun riidanalainen päätös tehtiin, ja se oli voimassa 31.12.1996 saakka. Se korvattiin 1.1.1997 lukien yhteisön säännöistä valtiontuesta terästeollisuudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyllä komission päätöksellä N:o 2496/96/EHTY (EYVL L 338, s. 42), joka on kuudes terästukisäännöstö.

5 Käsiteltävänä olevassa asiassa ovat merkityksellisiä seuraavat viidennen säännöstön säännökset ja määräykset:

— johdanto-osan I osan neljäs kohta, jonka mukaan säännöstössä vahvistettujen sääntöjen "— — tarkoitus on ennen kaikkea olla poistamatta terästeollisuudelta

tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää tukea sekä tukea, jonka tarkoitus on antaa terästeollisuudelle mahdollisuus mukauttaa laitoksiaan uusien ympäristönsuojelua koskevien standardien mukaisiksi — — ."

— johdanto-osan II osan toinen kohta, jossa todetaan seuraavaa:

"Jotta terästeollisuudella ja muilla aloilla olisi sopimusten määräysten sallimissa rajoissa yhtä suuri mahdollisuus saada tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää tukea, näiden tukiohjelmien soveltumista yhteismarkkinoille arvioidaan tutkimus- ja kehitystyöhön myönnettävää valtiontukea koskevan yhteisön kehyksen [1] perusteella. Koska ympäristönsuojeluun myönnettävää tukea koskevat määräykset ovat samat kuin ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskeva[ssa kehyksessä olevat] määräykset, niitä ei ole muutettu. Jos näissä kahdessa yleisessä kehyksessä vahvistettua järjestelmää muutetaan tämän päätöksen voimassaolon aikana, tehdään myös mukauttamisehdotus." [2]

— 3 artikla, jossa säädetään seuraavaa:

"1. Tukea, joka on tarkoitettu helpottamaan [ennen uusien lakisääteisten ympäristönsuojelustandardien voimaantuloa vähintään kaksi vuotta käytössä olleiden laitosten muuttamista näiden uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi,] voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana.

2. Tämän artiklan perusteella myönnettävän tuen määrä ei saa [nettoavustusekvivalenttina laskettuna] ylittää 15:tä prosenttia ympäristönsuojelutoimenpiteeseen välittömästi [liittyvistä investointikustannuksista]. Siinä tapauksessa, että investointi [lisää] kyseisen laitoksen [tuotantokapasiteettia], investoinnin arvo otetaan huomioon vain suhteessa alkuperäiseen [tuotantokapasiteettiin]." [3]

1 — Suomentajan huomautus: jäljempänä kehyksistä käytetään uudemman terminologian mukaisesti nimitystä suuntaviivat.

2 — Lainaus suomennettu sulkeissa olevilta osin yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä julkaistun päätöksen suomenkielinen versio on epätarkka.

3 — Lainaus suomennettu sulkeissa olevilta osin yhteisöjen tuomioistuimessa, koska EYVL:ssä julkaistun päätöksen suomenkielinen versio on epätarkka.

6 Vuonna 1974 komissio päätti antaa tiedonannon ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevista yhteisön suuntaviivoista ympäristöpolitiikkaa koskevien neuvoston toimenpiteiden kehitysvaiheen huomioon ottaen, ja koska ETY:n perustamissopimuksen valtiontukea koskeviin määräyksiin ei ollut tältä osin sisällytetty yhteisön määräyksiä. Tämän tiedonannon tarkoituksena oli ilmoittaa jäsenvaltioille ne yleiset perusteet, joita komissio noudattaa soveltaessaan ETY:n perustamissopimuksen 92 artiklaa ja sitä seuraavia artikloja sellaisiin voimassa oleviin tai suunniteltuihin valtiontukiin, jotka jäsenvaltiot myöntävät nimenomaan ympäristönsuojelutarpeiden vuoksi (jäljempänä yhteisön suuntaviivat tai EY:n suuntaviivat).

7 Ajankohtana, jolloin viides terästukisäännöstö annettiin, ympäristönsuojelun alalla myönnettävään tukeen sovellettavat EY:n suuntaviivat oli määritelty 7.7.1980 annetussa komission tiedonannossa SG (80) D/8287 (jäljempänä vuoden 1980 EY:n suuntaviivat), ja sen voimassaoloa oli jatkettu 23.3.1987 annetulla komission tiedonannolla SG (87) D/3795 (jäljempänä vuoden 1987 EY:n suuntaviivat). Viimeksi mainitussa täsmennettiin vaadittavat edellytykset, jotta EY:n alaan kuuluva ympäristönsuojelutuki voidaan todeta yhteismarkkinoille soveltuvaksi. Nämä edellytykset, jotka on vahvistettu 23.3.1987 annetun tiedonannon 3 kohdassa, olivat seuraavat:

"3.2.1 Tuen osuus ei saa ylittää 15:tä prosenttia sen kohteena olevasta investoinnista. Tuen määrä lasketaan nettoavustusekvivalenttina verojen jälkeen noudattaen komission käyttämää arviointimenetelmää, joka on määritelty alueellista tukea koskevista tukijärjestelmistä annetussa komission tiedonannossa jäsenvaltioille.

3.2.2 Tukea voivat saada ainoastaan yritykset, joiden laitokset ovat olleet toiminnassa vähintään kaksi vuotta ennen kyseisten standardien voimaantuloa.

3.2.3 Standardien täyttämiseksi tehtävät investoinnit voidaan toteuttaa joko asentamalla lisälaitteistoja pilaantumisen ja haittojen vähentämiseksi tai poistamiseksi

taikka muuttamalla tuotantomenetelmää tätä tarkoitusta varten. Viimeksi mainitussa tapauksessa siihen investoinnin osaan, joka johtaa olemassa olevan tuotantokapasiteetin kasvuun, ei voida myöntää tätä tukea.

3.2.4 Yritysten on vastattava kaikista uusimisinvestointien aiheuttamista kustannuksista ja käyttökustannuksista."

8 Uudet ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevat yhteisön suuntaviivat (94/C 72/03) julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* 10.3.1994 (EYVL C 72, s. 3, jäljempänä vuoden 1994 EY:n suuntaviivat). Uusissa suuntaviivoissa määritellään kaikilla EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvilla aloilla myönnettäviin tukiin sovellettavat perusteet, ja niiden 2.2 kohdassa määritellään tarkemmin toimintatapa, jota komissio noudattaa arvioidessaan EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan kannalta valtiontukia, jotka myönnetään tiettyjen ympäristönsuojelutavoitteiden saavuttamiseksi. Näillä suuntaviivoilla muutettiin vuoden 1987 EY:n suuntaviivoja, jotka olivat voimassa silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin, muun muassa siten, että yritykset, jotka päättävät korvata vähintään kaksi vuotta vanhat laitoksensa uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla, voivat tietyin edellytyksin saada tukea osaan investointikustannuksista, jotka eivät ylitä niitä kustannuksia, jotka olisivat aiheutuneet vanhojen laitosten muuttamisesta (ks. vuoden 1994 EY:n suuntaviivojen 3.2.3. A kohdan kolmas alakohta).

9 Komissio ehdotti 14.3.1995 neuvostolle viidennen terästukisäännöstön muuttamista. Kyseessä on komission tiedonanto, jonka otsikko on "neuvoston puoltavaa lausuntoa ja EHTY-komitean kuulemista koskeva pyyntö, EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan nojalla, koskien luonnosta komission päätökseksi terästeollisuuden tukisäännöstön 3 artiklan soveltamisesta [viides terästukisäännöstö]" (asiakirja SEK(95) 315 lopull.).

10 Edellä mainitun ehdotuksen 5 kohdassa todetaan, että vuoden 1994 uudet EY:n suuntaviivat, joilla korvattiin viidettä terästukisäännöstöä annettaessa voimassa olleet vuoden 1987 EY:n suuntaviivat, joihin tässä säännöstössä viitataan, poikkeavat ainakin viiden olennaisen seikan osalta niitä edeltäneistä suuntaviivoista ja siten

myös viidennestä terästukisäännöstöstä. Nämä viisi seikkaa on lueteltu ehdotuksen 5 kohdassa. Yhtä näistä koskevassa 5 kohdan b alakohdassa todetaan, että vaikka ns. aiheuttaja maksaa -periaatteen mukaan yleensä mitään tukea ei saa myöntää niiden kustannusten kattamiseksi, jotka aiheutuvat uusien laitosten rakentamisesta pakollisten standardien mukaisiksi, uusien EY:n suuntaviivojen 3.2.3. A kohdan viimeistä edellisessä alakohdassa "todetaan nimenomaisesti, että kuitenkin sellaiset yritykset, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia, voivat saada tukea osaan investointikustannuksista, jotka eivät ylitä niitä kustannuksia, jotka olisivat aiheutuneet vanhojen laitosten muuttamisesta".

11 Ehdotuksen 6 kohdassa todetaan lopuksi seuraavaa:

"Näin ollen terästukisäännöstön perustelukappaleissa asetettujen edellytysten täyttämiseksi ja erityisesti sen periaatteen noudattamiseksi, joka koskee terästeollisuuden ja muiden teollisuuden alojen yhdenvertaista mahdollisuutta saada kyseisiä tukia ja joka on vahvistettu kyseisen säännöstön johdanto-osassa, on välttämätöntä ja tarkoituksenmukaista, että komissio päättää tukisäännöstön 3 artiklan muuttamisesta siten kuin oheisessa päätösehdotuksessa on esitetty."

12 Komission ehdotuksen liitteenä olevan päätösluonnoksen 1 artikla on seuraava:

"1 artikla

Korvataan päätöksen N:o 3855/91/EHTY 3 artikla seuraavasti:

'Ympäristönsuojelun tuet

1. Ympäristönsuojelun tukia voidaan pitää yhteismarkkinoiden mukaisina, jos ne noudattavat ympäristönsuojelun valtiontukia koskevassa yhteisön sääntelyssä vahvistettuja sääntöjä.'"

13 Neuvosto ei antanut puoltavaa lausuntoaan tälle komission ehdotukselle.

Kanteen perustana olevat tosiseikat

14 Luxemburgin suurherttuakunta ilmoitti komissiolle 29.12.1993 päivätyllä kirjeellään viidennen terästukisäännöstön 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti ProfilARBED SA -nimiselle yritykselle myönnettävää tukea koskevasta suunnitelmasta uuden terästehtaan rakentamiseksi Esch-Schifflangeen (Luxemburg).

15 Luxemburgin suurherttuakunta antoi komissiolle 5.4.1994 päivätyllä kirjeellään tämän pyynnöstä lisätietoja kyseistä tukea koskevasta suunnitelmasta.

16 Komissio aloitti 1.6.1994 viidennen terästukisäännöstön 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti menettelyn tätä tukea koskevan suunnitelman tutkimiseksi (komission tiedonanto 94/C 212/07, EYVL C 212, s. 7). Menettelyn aloittamisen jälkeen komissiolle toimitettiin useita asiaa koskevia huomautuksia, joista komissio toimitti Luxemburgin hallitukselle kantajan (nimeltään tuolloin British Iron and Steel Producers Association [BISPA]), British Steel plc:n sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan esittämät huomautukset, jotta Luxemburgin hallitus voisi esittää kantansa niihin.

17 Luxemburgin suurherttuakunta antoi komissiolle 17.11.1994 päivätyllä kirjeellään kommenttinsa BISPAn, British Steelin ja Yhdistyneen kuningaskunnan esittämiin huomautuksiin.

18 Luxemburgin suurherttuakunta ilmoitti komissiolle 19.12.1994 päivätyllä kirjeellään, että se oli valmis vahvistamaan tuen enimmäismääräksi 15 prosenttia tukeen oikeuttavasta investoinnista, kuten ympäristösuojeluun myönnettävää tukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa edellytettiin.

19 Komissio teki 31.12.1994 päätöksen, joka julkaistiin päätöksen N:o 3855/91/EHTY 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti annetussa komission tiedonannossa 94/C 400/02 muille jäsenvaltioille ja osapuolille, joita asia koskee, tuesta, jonka Luxemburg aikoo myöntää ProfilARBED SA:lle (ARBED) (valtiontuki C 25/94 [ex N 11/94], EYVL 1994, C 400, s. 10, jäljempänä riidanalainen päätös). Tällä päätöksellään komissio päätti olla vastustamatta tukea ja lopettaa näiden ympäristönsuojelutukien tutkimiseksi 1.6.1994 aloitetun menettelyn. Komissio totesi, että nämä tuet olivat viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan mukaisia ja soveltuivat siten yhteismarkkinoille.

20 Riidanalaisessa päätöksessä hyväksytään enintään 91 950 000 Luxemburgin frangin (LUF) suuruisen tuen maksaminen luxemburgilaiselle teräsalan yritykselle nimeltään ProfilARBED SA (ARBED), joka on luxemburgilaisen osakeyhtiön ARBED SA:n 100-prosenttisessa omistuksessa oleva tytäryhtiö. Kyseisen tuen määrä on 15 prosenttia 613 000 000 LUF:sta, jonka ARBED on sitoutunut käyttämään ympäristönsuojeluun rakentaessaan uuden sähkökäyttöisen terästehtaan Esch-Schifflangen terästeollisuusalueelle. Tällä uudella terästehtaalla korvataan olemassa olevat LDAC-menetelmällä toimivat terästehtaat, jotka eivät ole Luxemburgin uusien ympäristönsuojelusäännösten mukaisia.

21 Kantaja, jonka nimi kanteen nostamisen ajankohtana oli BISPA ja sittemmin UK Steel Association, on Lontoossa sijaitseva etujärjestö, joka edustaa brittiläisiä yrityksiä, jotka valmistavat EHTY:n perustamissopimuksen liitteessä 1 määriteltyjä rauta- ja terästuotteita ja myyvät niitä yhteisön alueella.

22 *Euroopan yhteisöjen virallinen lehti*, jossa riidanalainen päätös on julkaistu, on päivätty 31.12.1994, mutta tämä numero on ollut saatavilla Euroopan yhteisöjen julkaisutoimistossa vasta 27.5.1995 alkaen.

Asian käsittelyn vaiheet ja asianosaisten sekä väliintulijoiden vaatimukset

23 Kantaja on nostanut tämän kanteen yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon 19.7.1995 toimittamallaan kannekirjelmällä.

24 Luxemburgin suurherttuakunta ja ARBED SA, joka on riidanalaisen tuen saajan emoyhtiö, pyysivät 21.12.1995 jättämillään väliintulohakemuksilla saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen vastaajan vaatimuksia.

25 Laajennetun viidennen jaoston puheenjohtaja hyväksyi Luxemburgin suurherttuakunnan ja ARBED SA:n väliintulijoiksi tukemaan vastaajan vaatimuksia 1.3.1996 antamillaan määräyksillä.

26 Väliintulijat jättivät väliintulokirjelmänsä 9.4.1996, ja asianosaiset jättivät huomautuksensa näistä kirjelmistä 3.6.1996.

27 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (laajennettu viides jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella yhtäältä ryhtyä yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 64 artiklan mukaisiin prosessinjohtotoimiin pyytämällä komissiota vastaamaan kirjallisesti yhteen kysymykseen ja toisaalta aloittaa suullisen käsittelyn.

28 Komissio vastasi 19.9.1996 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämään pyyntöön todeten, että neuvosto ei ollut vielä antanut puoltavaa lausuntoaan viidennen terästukisäännöstön muutosehdotukselle mutta että komissio oli kuitenkin antanut neuvostolle uuden luonnoksen yhteisön terästukisäännöiksi (kuudes terästukisäännöstö), jolla oli tarkoitus korvata viides terästukisäännöstö ja jonka jäljennös oli komission vastauksen liitteenä. Komissio huomautti, että kuudetta terästukisäännöstöä koskevassa luonnoksessa ehdotettu 3 artiklan sanamuoto oli asiasisällöltään samanlainen kuin muutosehdotuksen 3 artiklan sanamuoto. Luonnoksessa ehdotettiin vuoden 1994 EY:n suuntaviivojen automaattista soveltamista terästeollisuuden tukiin.

29 Neuvosto ei antanut puoltavaa lausuntoaan edellä mainitulle ehdotukselle. Kuudennessa terästukisäännöstössä lopullisessa muodossaan, jonka komissio hyväksyi 18.12.1996 tehdyllä päätöksellään N:o 2496/96/EHTY (EYVL L 338, s. 42) saatuaan neuvoston yksimielisen puoltavan lausunnon, ei säädetä terästeollisuuden tukia koskevien EY:n suuntaviivojen automaattisesta soveltamisesta EHTY:n soveltamisalalla, vaan siinä määritellään ne edellytykset, joilla näitä suuntaviivoja sovelletaan EHTY:n soveltamisalalla.

30 Asianosaisten ja väliintulijoiden lausumat ja vastaukset ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämiin suullisiin kysymyksiin kuultiin 11.3.1997 pidetyssä istunnossa.

31 Kantaja vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen ja

— velvoittaa vastaajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

32 Komissio vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

33 Luxemburgin suurherttuakunta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, väliintulijan oikeudenkäyntikulut mukaan lukien.

34 ARBED vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteen ja

— velvoittaa vastaajan (sic) korvaamaan sen väliintulosta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

35 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laajennetun viidennen jaoston puheenjohtaja päätti suullisen käsittelyn 25.3.1997 tekemällään päätöksellä.

Riidanalaisen päätöksen osa "Komission perustelut"

36 Riidanalaisen päätöksen osan "Komission perustelut" (jäljempänä perusteluosa) ensimmäisessä kohdassa komissio toteaa ensinnäkin viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan sanamuodon. Tämän jälkeen se toteaa perustelujensa toisessa kohdassa, että suunniteltu tuki on tarkoitettu vanhojen tuotantolaitosten korvaamiseen uusilla laitoksilla, jotka ovat Luxemburgin uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisia. Riidanalaisessa päätöksessä korostetaan, että jos olemassa olevat laitokset olisi säilytetty, niiden muuttamiseksi tarvittavien investointien kustannukset olisivat olleet huomattavasti suuremmat.

37 Tämän perusteluosan kolmannessa kohdassa komissio vetoaa siihen, että "terästeollisuuden tukisäännöstön johdanto-osan II osassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan terästeollisuudessa ja muilla aloilla on turvattava yhdenvertainen mahdollisuus saada ympäristönsuojelutukea", ja johtaa tästä periaatteen, että "samoja yhteisön oikeuden ympäristönsuojelusäännöksiä ja -määräyksiä on sovellettava yleisesti samalla tavalla kaikkiin yrityksiin riippumatta siitä, onko kyse terästeollisuuden yrityksestä", ja toteaa lopuksi tämän kohdan viimeisessä virkkeessä, "että jollei toisin ole nimenomaisesti säädetty tai määrätty, kaikkiin ympäristönsuojelutukiin on sovellettava samoja tulkintaperiaatteita".

38 Tämän jälkeen komissio toteaa riidanalaisen päätöksen perusteluosan neljännessä kohdassa, että ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevien yhteisön suuntaviivojen mukaan tuki sellaisille yrityksille voidaan hyväksyä, jotka "päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia — —". Seuraavassa kohdassa komissio toteaa, että "näissä suuntaviivoissa vahvistetun yleisen periaatteen soveltamisalan laajentaminen terästukisäännöstöön vaikuttaa täysin mahdolliselta edellyttäen, ettei se ole ristiriidassa [kyseisen säännöstön] 3 artiklan sanamuodon kanssa".

39 Seuraavaksi komissio pohtii perusteluosan kuudennessa kohdassa, täyttääkö suunniteltu tuki kaikki yhteisön suuntaviivoissa asetetut edellytykset, ja toteaa, että näin on ja että tuki täyttää myös edellytyksen siitä, että sen määrä saa olla bruttona enintään 15 prosenttia investoinnista (seitsemäs kohta).

40 Riidanalaisen päätöksen perusteluosan yhdeksännessä ja kymmenennessä kohdassa todetaan lopuksi seuraavaa: "Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, ettei ole terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan vastaista pitää yhteismarkkinoille soveltuvana tukea, joka on myönnetty 15 prosentin bruttomääräistä rajaa noudattaen yrityksille, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat olemassa olevat laitoksensa uusien säännösten mukaisiksi, joten komissio katsoo, että jollei tällainen tuki ylitä sen tuen määrää, joka olisi vaadittu vanhan terästehtaan muutoksiin, kyseinen tuki on [viidennen terästukisäännöstön] 3 artiklan mukaista ja että sitä on tästä syystä pidettävä yhteismarkkinoille soveltuvana. Näistä syistä komissio on päättänyt olla vastustamatta tukea ja lopettaa menettelyn, jonka se oli aloittanut ProfilARBEDille ympäristönsuojelutarkoituksiin myönnettävän tuen tutkimiseksi."

Kanneperuste ja sen oikeudellinen arviointi

Yksinomainen kanneperuste, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen tai sen soveltamista koskevien oikeussääntöjen ja erityisesti viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan rikkomista

41 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi yhteen ainoaan perusteeseen, joka koskee EHTY:n perustamissopimuksen tai sen soveltamista koskevien oikeussääntöjen ja erityisesti viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan rikkomista. Kantaja väittää, että hyväksytty tuki on tarkoitettu uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisten uusien laitosten rakentamiseen eikä olemassa olevien laitosten muuttamiseen näiden standardien mukaisiksi.

42 Kun otetaan huomioon asianosaisten esittämät väitteet, aluksi on syytä käsitellä erikseen kysymystä siitä, onko uuden sähkökäyttöisen sulatusuunin rakentamista Esch-Schifflangeen vanhan LDAC-menetelmällä toimivan sulatusuunin korvaamiseksi pidettävä vanhan laitoksen muuttamisena uusien standardien edellyttämällä tavalla vai uuden laitoksen rakentamisena.

Kysymys siitä, onko uuden sähkökäyttöisen sulatusuunin rakentamista Esch-Schifflangeen vanhan LDAC-menetelmällä toimivan sulautusuunin korvaamiseksi pidettävä vanhan laitoksen muuttamisena uusien standardien mukaisiksi vai uuden laitoksen rakentamisena

— Asianosaisten ja väliintulijoiden väitteet sekä niiden perustelut

43 Väliintulijat väittävät väliintulokirjelmissään, ettei tässä tapauksessa ole kyse uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisen uuden laitoksen rakentamisesta vaan vanhojen, jo olemassa olevien laitosten muuttamisesta näiden standardien mukaisiksi. Näin ollen väliintulijoiden mielestä kyseinen tuki täyttää viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset, joten se soveltuu yhteismarkkinoille.

44 Luxemburgin suurherttuakunta selittää, että kyseiset laitokset kuuluvat Esch-Schifflangen tuotantokeskuksen nestefaasiin, joka on yhdestä valu-uunista, yhdestä sulatosta ja kahdesta jatkuvaan valuun perustuvasta valimosta koostuva integroitu tuotantokoneisto, eivätkä sulatto ja valimot voi toimia erikseen. Luxemburgin suurherttuakunnan mukaan riidanalaisen tuen avulla oli tarkoitus korvata terästehdas, joka oli alun perin LDAC-tyyppinen hapen käyttöön perustuva terästehdas, sähkökäyttöisellä tehtaalla. Luxemburgin suurherttuakunta korostaa, että ainoa korvattu nestefaasiin kuuluva osa on sulatto, jota ei voida pitää erillisenä tuotantolaitoksena vaan joka on ainoastaan yksi teräspuolivalmisteita valmistavan integroidun tuotantolaitoksen osista. Näin ollen Luxemburgin suurherttuakunta väittää, että sulaton korvaamisesta huolimatta itse tuotantolaitos olisi jäänyt paikoilleen ja että sitä olisi ainoastaan uudenaikaistettu.

45 ARBED huomauttaa myös, että uuden sähkökäyttöisen sulatusuunin rakentaminen Esch-Schifflangen tuotantokeskukseen ei vastaa uuden laitoksen rakentamista, vaan sitä on pidettävä kyseisen tuotantokeskuksen uudenaikaistamisena.

46 Kantaja kiistää tämän väitteen korostaen, että sen ovat esittäneet kaksi väliintulijaa mutta ei komissio. Kantaja huomauttaa, että Luxemburgin suurherttuakunta oli vedonnut tähän väitteeseen jo komissiossa tukea koskevan suunnitelman tiedoksiantamisen jälkeen, mutta komissio oli hylännyt sen riidanalaisessa päätöksessään.

47 Kantaja korostaa, että tällä väliintulijoiden väitteellä voitaisiin uudelleen kyseenalaistaa riidanalaisen päätöksen laillisuus. Se muistuttaa, että EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklassa on kuitenkin selvästi vahvistettu, että päätös voidaan riitauttaa ainoastaan oikeudellista arviointia edellyttävillä perusteilla mutta ei taloudellista arviointia edellyttävillä perusteilla (yhdistetyt asiat 154/78, 205/78, 206/78, 226/78—228/78, 263/78, 264/78, 30/79, 31/79, 83/79, 85/79, Ferriera Valsabbia ym. v. komissio, tuomio 18.3.1980, Kok. 1980, s. 907, 11 kohta), ja että komissiolla on harkintavaltaa tosiseikkojen arvioinnissa. Kantaja katsoo, että koska komission ei ole väitetty syyllistyneen harkintavallan väärinkäyttöön tai ilmeiseen arviointivirheeseen, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi tutkia sitä, miten taloudellisista tosiseikoista tai olosuhteista johtuvaa tilannetta on arvioitu.

48 Tällä perusteella kantaja katsoo, että väliintulijoiden väitteillä ja perusteluilla ei ole merkitystä tämän asian kannalta, joten ne on jätettävä tutkimatta.

49 Lisäksi kantaja huomauttaa, että kuten sen tekemien, väliintulokirjelmiä koskevien huomautusten liitteessä annetuista selvityksistä ilmenee, ARBEDin suunnitteleman investoinnin tarkoituksena oli korvata nykyinen ns. perinteiseen raudansulatusmenetelmään perustuva tuotantomenetelmä, jossa käytetään pelkän hapen käyttöön perustuvaa tai LDAC-menetelmällä toimivaa terästehdasta, sähkökäyttöisellä tuotantomenetelmällä, jossa ARBED voi käyttää pääasiallisena raaka-aineena romurautaa olematta riippuvainen rautamalmista ja koksihiilestä, joita perinteisesti louhitaan Esch-Schifflangen terästeollisuuskeskuksen läheisyydessä ja joiden varannot

käytetään lähitulevaisuudessa loppuun. Kantaja korostaa, että ilman tuotantomenetelmän korvaamista toisella ARBEDin tuotantokustannukset nousisivat Luxemburgin maantieteellinen sijainnin vuoksi, koska niihin pitäisi lisätä raaka-aineiden kuljetuskustannukset. Vanhan LDAC-menetelmällä toimivan sulaton korvaamista uudella sähkökäyttöisellä sulatolla, joka on olennainen osa uudessa tuotantomenetelmässä, ei voida kantajan mielestä pitää olemassa olevan tuotantomenetelmän muuttamisena toiseksi vaan sen korvaamisena toisella menetelmällä. Lopuksi kantaja korostaa, että olemassa olevat LDAC-menetelmällä toimivat laitokset suljetaan lopullisesti vuoden 1997 lopussa heti, kun tuotantomenetelmä on täysin korvattu uudella menetelmällä, kuten väliintulokirjelmiä koskeviin kantajan huomautuksiin liitetyissä ARBEDin tiedotteissa esitetyistä toteamuksista ilmenee.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että käsiteltävänä olevan asian erityisten olosuhteiden vuoksi ja siksi, että väliintulijoiden väitteet ja perustelut siitä, oliko tuen tarkoituksena olemassa olevien laitosten muuttaminen, liittyvät läheisesti kantajan esittämään yksinomaiseen kanneperusteeseen, joka koskee viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan rikkomista, minkä vuoksi väliintulijoiden väitteet ja niiden perustelut on tutkittava ilman, että olisi tarpeen antaa ratkaisua niiden tutkittavaksi ottamisesta.

51 Riidanalaisen päätöksen mukaan kyseisen tuen tarkoituksena on vanhan laitoksen korvaaminen Luxemburgin uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisella uudella laitoksella.

52 Riidanalaisen päätöksen osan, joka on otsikoitu "Kyseessä olevat tuet", viimeistä edellisessä kohdassa todetaan seuraavaa: "ARBED oli päättänyt nopeuttaa hanketta, jonka tarkoituksena oli korvata sen laitokset ympäristönsuojelusäännösten

mukaisilla uusilla laitoksilla, koska olemassa olevien LDAC-menetelmällä toimivien terästehtaiden muuttamisesta uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi olisi aiheutunut merkittäviä investointikustannuksia ja koska se halusi välttää sen, että suuri osa tästä investoinnista menisi hukkaan, kun olemassa olevat terästehtaat joudutaan myöhemmin korvaamaan uusilla. Niiden investointikustannusten määrä, jotka ARBEDille aiheutuu uuden terästehtaan rakentamisesta ja jotka johtuvat ympäristönsuojelusta, on 613 miljoonaa LUF."

53 Tuonnempana päätöksessään komissio toteaa osan "Komission perustelut" toisessa kohdassa seuraavaa: "Asiaa koskevista asiakirjoista käy ilmi, että ARBED on päättänyt nopeuttaa vanhojen laitostensa korvaamista uusien standardien edellyttämien vaatimusten mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että se olisi pelkästään muuttanut vanhat laitoksensa näissä uusissa säännöksissä asetettujen vaatimusten mukaisiksi. Uusien standardien mukaisella sähkökäyttöisellä terästehtaalla korvataan vanha LDAC-menetelmällä toimiva terästehdas, joka oli rakennettu 1960- ja 1970-luvulla. Jos olemassa olevat laitokset olisi säilytetty, ARBEDille aiheutuvien investointikustannusten määrä olisi ollut arviolta 1,5 miljardia LUF, joista 750 miljoonaa LUF olisi pitänyt käyttää ensiasteen pölynerotukseen, johon kuuluvat sähkösuodattimen jälkeinen uusi konvertterisavukaasujen poistotorni (150 miljoonaa LUF) ja uusi kattilahormi (600 miljoonaa LUF), sekä 750 miljoonaa LUF terästehtaan toisen asteen pölynerotukseen. Tästä syystä uudesta laitoksesta aiheutuvat ympäristönsuojeluun liittyvät investointikustannukset eivät ylitä niitä kustannuksia, jotka aiheutuisivat vanhojen laitosten muuttamisesta."

54 Lisäksi asiaa koskevista asiakirjoista käy ilmi, että Luxemburgin suurherttuakunnan ilmoittama tukisuunnitelma koski investointia, jonka tarkoituksena oli nopeuttaa olemassa olevien terästehtaiden korvaamista uusilla. Siten Luxemburgin talousministeriö oli lähettänyt komissiolle 29.12.1993 päivätyn muistion, joka toimitettiin perille Luxemburgin suurherttuakunnan pysyvän edustuston 30.12.1993 päivätyllä kirjeellä ja joka oli otsikoitu "Muistio ympäristönsuojelua edistävistä investoinneista, jotka ProfilARBED SA toteuttaa rakennuttamalla sähkökäyttöisen terästehtaan Esch-Schifflangeen"; tämän muistion ensimmäisessä kohdassa esitellään hanke, joka koskee "uuden sähkökäyttöisen terästehtaan rakentamista Esch-Schifflangeen".

55 Tätä lausumaa tukee 31.3.1994 päivätty Luxemburgin talousministeriön kirje, jonka Luxemburgin pysyvä edustusto toimitti komissiolle 5.4.1994 päivätyllä kirjeellään ja jossa todetaan seuraavaa (s. 2, viimeinen kohta): "ProfilARBED on päättänyt nopeuttaa hankettaan, jonka tarkoituksena on korvata sen laitokset uusilla laitoksilla, jotka vastaavat sekä teräksen valmistuksessa että ympäristönsuojelussa tapahtunutta teknistä kehitystä, koska olemassa olevien LDAC-menetelmällä toimivien terästehtaiden tekemisestä näiden uusien standardien mukaisiksi olisi aiheutunut merkittäviä investointikustannuksia ja koska se halusi välttää sen, että suuri osa tästä investoinnista menisi hukkaan, kun olemassa olevat terästehtaat joudutaan lähivuosina korvaamaan uusilla tehtailla."

56 Suullisessa käsittelyssä ARBED totesi lisäksi, että uusi sähkökäyttöinen sulatusuuni oli koko tuotantokeskuksen tärkein osa, vaikkei se muodostanutkaan koko keskusta.

57 Vastauksena ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen suullisessa käsittelyssä esittämään kysymykseen Luxemburgin suurherttuakunta totesi myös, että vaikka olemassa olevissa pelkän hapen käyttöön perustuvissa tai LDAC-menetelmällä toimivissa laitoksissa käytetyssä tuotantomenetelmässäkin voidaan käyttää raaka-aineena 30—40-prosenttisesti romurautaa, tuettavan investoinnin avulla käyttöön otettavassa sähkökäyttöisessä tuotantomenetelmässä romurautaa voidaan käyttää 100-prosenttisena raaka-aineena. Tästä syystä on todettava, että sekä tuotantomenetelmä että käytettävien raaka-aineiden koostumus on itse asiassa muuttunut tuettavan investoinnin seurauksena.

58 Lisäksi on huomattava, että kantaja on todennut, että olemassa olevat LDAC-menetelmällä toimivat laitokset suljetaan lopullisesti vuoden 1997 lopussa, eivätkä väliintulijat ja komissio ole kiistäneet tätä väitettä. Näin ollen nyt olemassa olevien laitosten korvaamishanke, jota varten tuettava investointi toteutetaan, saatetaan tuohon ajankohtaan mennessä päätökseen.

59 Edellä esitetyn perusteella ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että kun otetaan huomioon korvattujen osien merkittävyys, tuotantomenetelmän muutoksen laajuus sekä tuettavan investoinnin toteuttamisesta johtuva raaka-aineiden koostumuksen olennainen muutos, hanketta ei voida pitää enää olemassa olevan laitoksen muuttamisena. Näin ollen komissio on voinut riidanalaisessa päätöksessään perustellusti katsoa, että tuettavassa investoinnissa ei ollut kyse vanhojen laitosten muuttamisesta uusien säännösten edellyttämällä tavalla vaan vanhojen laitosten korvaamisesta uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla.

60 Näin ollen tämä väliintulijoiden väite on perusteeton.

Viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan rikkominen

— Asianosaisten ja väliintulijoiden väitteet sekä niiden perustelut

61 Kantaja toteaa, että riidanalaisessa päätöksessä omaksuttu kanta, jonka mukaan viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan mukaan *uuden laitoksen rakentamiseen* tarkoitettua tukea voitaisiin pitää ympäristönsuojelutukena, on kyseisen artiklan selvän ja kiistattoman sanamuodon vastainen, koska siinä mainitaan ainoastaan tuet, joiden tarkoituksena on helpottaa *vähintään kaksi vuotta käytössä olleiden laitosten* muuttamista uusien lakisääteisten ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi ennen näiden voimaantuloa.

62 Kantajan mukaan komissio on viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan II osan toisen kohdan perusteella päätellyt, että EHTY:n soveltamisalalla voidaan automaattisesti soveltaa EY:n perustamissopimuksen nojalla annettujen valtiontukea koskevien suuntaviivojen sääntöjä. Kantajan mielestä automaattisella soveltamisella

rikottaisiin viidettä terästukisäännöstöä, koska se olisi vastoin tämän säännöstön 3 artiklaa ja sen johdanto-osan II osan toisen kohdan sanamuotoa; tässä kohdassa nimenomaisesti edellytetään terästukisäännöstön muutosehdotuksen esittämistä siinä tapauksessa, että EY:n suuntaviivat poikkeavat viidennestä terästukisäännöstöstä, kuten tässä on tapahtunut. Kantaja muistuttaa, että komissio on tehnyt viidennen terästukisäännöstön muuttamista koskevan ehdotuksen riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen, ja toteaa, että komissio on tätä muutosta ehdottamalla myöntänyt, että sen omaksuma laaja tulkinta viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdasta oli oikeudellisesti virheellinen.

63 Lisäksi kantaja toteaa, että komission omaksuma laaja tulkinta viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdasta on EHTY:n soveltamisalalla sovellettavien valtiontukea koskevien säännösten ja määräysten sekä näiden perustana olevien periaatteiden vastainen.

64 Kantaja huomauttaa, että EHTY:n perustamissopimuksen valtiontukea koskevat määräykset poikkeavat EY:n perustamissopimuksen määräyksistä. EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa kielletään kaikki valtioiden muodossa tai toisessa myöntämät tuet tai avustukset, kun taas EY:n perustamissopimuksen 92 artiklassa valtiontuen myöntäminen sallitaan tietyin siinä määrätyin edellytyksin.

65 Kantajan mukaan komissio on EHTY:n soveltamisalalla toimivien yritysten vakavien vaikeuksien vuoksi säätänyt EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklassa määrättyä erittäin tiukkaa menettelyä noudattaen poikkeuksen tämän alan tukia koskevasta yleisestä kiellosta; poikkeussäännökset annettiin ensimmäisellä terästukisäännöstöllä, joka on myöhemmin korvattu useilla peräkkäisillä säännöstöillä.

66 Tällä perusteella kantaja katsoo, että terästukisäännöstöjä on tulkittava suppeasti ja ainoastaan niiden sanamuodon perusteella, koska perustavanlaatuisen oikeusperiaatteen mukaan perustamissopimukseen sisältyvästä periaatteesta tehtäviä poikkeuksia on tulkittava suppeasti.

67 Komissio huomauttaa aluksi, että kantaja ei kiistä sitä, että tuki oli vuoden 1994 EY:n suuntaviivojen mukainen. Se korostaa, että kantaja ei myöskään kiistä sitä, että laitosten muuttamisesta uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi olisi aiheutunut huomattavasti suuremmat kustannukset kuin ne menot, jotka tarvittiin uusien laitosten rakentamiseen näiden standardien mukaisiksi, ja että tästä syystä enimmäistuki, joka olisi voitu hyväksyä viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan perusteella, olisi ollut huomattavasti suurempi kuin riidanalaisessa päätöksessä hyväksytty tuki.

68 Komissio kiistää kantajan väitteen siitä, että se olisi tulkinnut viidennen terästukisäännöstön 3 artiklaa liian laajasti, ja toteaa, ettei sen tulkinta ole liian salliva vaan että päinvastoin se on ottanut huomioon viidennen terästukisäännöstön tarkoituksen ja EHTY:n perustamissopimuksen mukaiset velvollisuutensa.

69 Komissio huomauttaa, että riidanalainen päätös on täysin viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan sanamuodon ja tarkoituksen sekä koko viidennen terästukisäännöstön mukainen, koska siinä on tehty tehokkain mahdollinen ratkaisu sen varmistamiseksi, että tuensaajan tuotannossa noudatetaan uusia ympäristönsuojelustandardeja. Jotta viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan säännökset olisivat hyvin ymmärrettävissä, komission mukaan on tutkittava terästukisäännöstöllä tavoiteltua laajempaa intressiä ja arvioitava asianmukaisesti ympäristönäkökohtien voimistuvaa asemaa yhteisön politiikan toteuttamisessa. Komissio väittää, että se on riidanalaisen päätöksen tehdessään toiminut EHTY:n perustamissopimuksen 3 artiklan d alakohdan mukaisesti; tässä määräyksessä komissio velvoitetaan huolehtimaan sellaisten edellytysten ylläpitämisestä, jotka kannustavat yrityksiä kehittämään ja parantamaan tuotantomahdollisuuksiaan ja edistämään sellaista politiikkaa, jossa luonnonvaroja käytetään järkevästi ja vältetään niiden harkitsematonta tuhlaamista. Tällä perusteella komissio katsoo, että sille on suoraan EHTY:n perustamissopimuksessa asetettu velvollisuus toteuttaa toimenpiteitä ympäristönsuojelun turvaamiseksi yleisen edun mukaisesti.

70 Komissio muistuttaa, että yhteisön toimivaltuuksia ympäristönsuojelun alalla vahvistettiin Euroopan yhtenäisasiakirjalla. EY:n perustamissopimuksen 130 r artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan lopussa määrätään nimenomaisesti, että "[y]mpäristönsuojelua koskevat vaatimukset on sisällytettävä yhteisön muun politiikan määrittelyyn ja toteuttamiseen".

71 Komissio toteaa, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan tarkoitus on sama, kuin mikä vastaavalla määräyksellä on vuoden 1994 EY:n suuntaviivoissa. Komission mukaan viidennen terästukisäännöstön johdanto-osassa oleva viittaus kahden valtiontukea koskevan yleisen suuntaviivaston [4] ympäristönsuojelutukia koskeviin määräyksiin [EY:n suuntaviivat ja EHTY:n suuntaviivat, jotka on vahvistettu itse viidennellä terästukisäännöstöllä] osoittaa, että terästeollisuutta on kohdeltava samalla tavalla kuin muita aloja ympäristösuojeluun myönnettävien tukien osalta.

72 Komissio selittää, että ne periaatteet, joihin ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevat viidennen terästukisäännöstön säännökset perustuvat ja joita ei ole muutettu, on vielä paremmin selitetty neljännen terästukisäännöstön johdanto-osan II jaksossa, jossa todetaan seuraavaa: "Ei olisi perusteltua kieltää terästeollisuudelta —— tukea, jonka tarkoitus on antaa yhteisön terästeollisuudelle mahdollisuus muuttaa laitoksensa uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi. Jos tuella edistetään yhteisen edun mukaisia tavoitteita ja jos se täyttää tässä päätöksessä asetetut edellytykset, tällaista tukea ja muita vastaavia tukia, jotka myönnetään muilla aloilla ETY:n perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan perusteella, voidaan myöntää myös terästeollisuuden alalla."

73 Komissio väittää, että tukea voidaan myöntää yrityksille, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä vanhoja laitoksia, ja toteaa viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 2 kohdan tukevan tätä tulkintaa. Tässä säännöksessä nimittäin todetaan, että tuen määrä ei saa nettoavustusekvivalenttina laskettuna ylittää 15:tä prosenttia ympäristönsuojelutoimenpiteeseen välittömästi liittyvistä investointikustannuksista, ja täsmennetään, että jos investointi lisää laitoksen tuotantokapasiteettia, investoinnin arvo otetaan huomioon vain suhteessa alkuperäiseen tuotantokapasiteettiin.

74 Komissio katsoo, etteivät mitkään tosiseikat tue sitä kantajan väitettä, jonka mukaan komission neuvostolle esittämä muutosehdotus osoittaisi, että sen omaksuma 3 artiklan 1 kohdan tulkinta olisi virheellinen. Komissio huomauttaa, että se

4 — Suomentajan huomautus: viidennessä terästukisäännöstössä näistä on käytetty vielä nimeä "kehykset".

on neuvoston puoltavaa lausuntoa koskevassa pyynnössään korostanut viidennen terästukisäännöstön ja EY:n suuntaviivojen sanamuotojen eroja sen vuoksi, että sen mielestä muutoksen hyväksymisellä parannettaisiin viidennen terästukisäännön avoimuutta muuttamatta kuitenkaan sen sisältöä ja merkitystä.

75 Komissio toteaa, että se on ottanut huomioon myös suunnitellusta investoinnista ympäristönsuojelulle aiheutuvat erityiset edut sen vuoksi, että Luxemburgin standardit ovat ankaria ja että tuen määrä oli pienempi kuin mitä se olisi ollut, jos laitoksia olisi muutettu. Komissio väittää, että olisi ollut viidennen terästukisäännöstön tarkoituksen vastaista rankaista sellaista jäsenvaltiota, joka säätää ankarampia standardeja kuin muut jäsenvaltiot.

76 Komissio korostaa lisäksi, että koska yhtenä EHTY:n perustamissopimuksen 33 artiklassa luetelluista komission päätöksen kumoamisperusteista on "tämän sopimuksen — — rikkominen", tällaista perustetta arvioitaessa ei voida aineellisesti tutkia riidanalaisen päätöksen perustana olevaa taloudellista arviointia, koska ne perusteet, joilla päätös voidaan riitauttaa, on edellä mainitussa 33 artiklassa nimenomaisesti rajattu oikeudellista arviointia edellyttäviin perusteisiin, joten taloudellisten seikkojen arviointi ei ole mahdollista. Komissio katsoo, että EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklaan ja viidenteen terästukisäännöstöön perustuvien päätösten laillisuutta tutkittaessa on rajoituttava sen selvittämiseen, onko komissio tehnyt ilmeisen virheen arvioidessaan sitä, ovatko hyväksytyt tuet tarpeen perustamissopimuksessa määrättyjen tavoitteiden saavuttamiseksi.

77 Luxemburgin suurherttuakunta huomauttaa, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklassa asetetaan kolme edellytystä, jotta tukea voidaan pitää yhteismarkkinoille soveltuvana: 1) tuella on pyrittävä helpottamaan olemassa olevien laitosten muuttamista uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi, 2) kyseisten laitosten on pitänyt olla käytössä vähintään kaksi vuotta ja 3) tuen nettomäärä ei saa ylittää 15:tä prosenttia investoinnin arvosta. Luxemburgin suurherttuakunnan mielestä nämä kolme edellytystä täyttyvät tässä tapauksessa.

78 Luxemburgin suurherttuakunta toteaa, että ensimmäinen edellytys, jonka mukaan tuella on pyrittävä helpottamaan olemassa olevien laitosten muuttamista uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi, täyttyy tässä tapauksessa, koska Luxemburgissa on tehty kaksi ministeriön päätöstä (arrêtés ministériels), joissa määritellään ProfilARBED SA:n toiminnalle asetetut edellytykset ja jotka koskevat muun muassa pöly- ja melupäästöjä.

79 Luxemburgin suurherttuakunta katsoo, että myös toinen edellytys, jonka mukaan laitosten on pitänyt olla käytössä vähintään kaksi vuotta, täyttyy. Se huomauttaa, että kyseiset laitokset kuuluvat nestefaasiin Esch-Schifflangen tuotantokeskuksessa, jossa on nestefaasin lisäksi myös vannauuni ja kaksi valssirataa, ja että on kiistatonta, että tuotantokeskus oli ollut olemassa yli kaksi vuotta kyseisten uusien standardien tullessa voimaan.

80 Kolmannesta edellytyksestä, jonka mukaan tuen nettomäärä ei saa ylittää 15:tä prosenttia investoinnista, Luxemburgin suurherttuakunta huomauttaa, että komission hyväksymän tuen määrä on selvästi pienempi kuin viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 2 kohdassa mainittu enimmäismäärä, koska tuen bruttomäärä on 15 prosenttia ProfilARBED SA:n investoinnista, kun taas juuri mainitussa 3 artiklassa säädetty tuen enimmäismäärä nettona on 15 prosenttia, joka vastaa bruttona noin 25—30 prosenttia investoinnista.

81 Lisäksi Luxemburgin suurherttuakunta huomauttaa, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan sanamuoto vastaa täysin sanamuotoa vuoden 1987 EY:n suuntaviivoissa, joita sovellettiin silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin. Se toteaa lisäksi, että näissä suuntaviivoissa ei viitattu yksinomaan laitoksen käsitteeseen kuten viidennessä terästukisäännöstössä, vaan niissä mainittiin myös lisälaitteistojen asentaminen ja tuotantomenetelmien muuttaminen. Viidennen terästukisäännöstön säännöksiä on tulkittava EY:n suuntaviivojen perusteella, koska viides terästukisäännöstö perustuu periaatteeseen, jonka mukaan ympäristönsuojelutukien saantiin on annettava yhdenvertainen mahdollisuus siitä riippumatta, millä talouden alalla kyseiset yritykset toimivat. Luxemburgin suurherttuakunnan mukaan tästä seuraa, että myös tuotantomenetelmän muuttamiseen voidaan myöntää tukea. Käsiteltävänä olevassa tapauksessa ProfilARBEDin investoinnit olisivat nimenomaan johtaneet tuotantomenetelmän muuttamiseen.

82 ARBEDin mukaan ainoa viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdan tulkinnassa esille tuleva kysymys koskee sitä, onko uusien ympäristönsuojelustandardien noudattamisen edellyttämien laitosten uudenaikaistamistoimenpiteiden laajuutta jollakin tavalla rajoitettu. Se katsoo, että niin kauan kuin tuella edistetään viidennen tukisäännöstön 3 artiklan mukaista tavoitetta, komissiota ei velvoiteta tässä säännöksessä millään tavalla ottamaan huomioon uudenaikaistamisen luonnetta ja laajuutta.

83 Näin ollen ARBED väittää, että vaikka LDAC-menetelmällä toimivien konvertterien korvaamista sähkökäyttöisillä sulatusuuneilla pidettäisiin olemassa olevan laitoksen korvaamisena pikemmin kuin sen muuttamisena, komissio on soveltanut viidettä terästukisäännöstöä oikein katsoessaan, että tällainen korvaaminen kuuluu tämän säännöstön 3 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan.

84 ARBED kiistää myös väitteen siitä, että viidettä terästukisäännöstöä olisi virallisesti muutettava, jotta se vastaisi EY:n perustamissopimuksessa ympäristötukia varten luodun järjestelmän kehitystä, koska ARBEDin mukaan silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin, ympäristönsuojelua koskevien EY:n säännösten ja määräysten mukaan voitiin jo hyväksyä valtiontuen myöntäminen yrityksille, jotta nämä voisivat muuttaa olemassa olevia toimintojaan uusien ympäristöstandardien edellyttämällä tavalla, ja ainoa edellytys oli, että yritys oli harjoittanut ympäristöä pilaavaa toimintaa vähintään kahden vuoden ajan ennen kyseisten säännösten voimaantuloa, mikä käy ilmi jo vuoden 1974 EY:n suuntaviivoista ja mikä on vahvistettu vuoden 1987 EY:n suuntaviivoissa.

85 ARBED huomauttaa, että kun kantaja on väittänyt, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohtaa on tulkittava suppeasti, se ei ole ottanut huomioon EHTY:n perustamissopimuksen erityistä luonnetta ja rajoitettua soveltamisalaa. Kun EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa kielletään valtioiden muodossa tai toisessa myöntämät tuet tai avustukset taikka määräämät erityismaksut, ARBEDin mukaan tämän kiellon on ymmärrettävä koskevan — EHTY:n perustamissopimuksen rajoitettu soveltamisala huomioon ottaen — tuotantoon ja/tai tuotteiden jakeluun tarkoitettuja tukia eikä ympäristönsuojeluun tarkoitettuja

tukia, koska ympäristöpolitiikka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan. ARBED korostaa, että juuri sen vuoksi, ettei ympäristöpolitiikka kuulu EHTY:n perustamissopimuksen alaan, komissio voi pätevästi käyttää viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan antamisen perustana EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäistä kohtaa, koska 95 artiklan ensimmäistä kohtaa sovelletaan ainoastaan "niissä tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa". Jos terästukisäännöstöissä vahvistettu järjestelmä olisi poikkeus EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklasta, kuten kantaja väittää, komission olisi pitänyt käyttää perustana 95 artiklan kolmatta kohtaa.

86 Kantaja kiistää tämän ARBEDin väitteen. Se väittää, että kun komissio ehdotti päätöstä, jossa hyväksytään ympäristönsuojeluun tarkoitettujen tukien maksaminen terästeollisuuden yrityksille, komissio käytti perustana EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäistä kohtaa juuri sen vuoksi, ettei yhdessäkään EHTY:n perustamissopimuksen määräyksistä määrätä teräksen tuottajayrityksille myönnettävästä valtiontuesta. Tällä perusteella kantaja katsoo, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohta on poikkeus EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklasta ja että sitä on tästä syystä tulkittava suppeasti.

— Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

87 On tutkittava, onko riidanalaisen päätöksen perustana oleva tulkinta, jonka mukaan viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdassa sallittiin tuen myöntäminen olemassa olevien laitosten korvaamiseen ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla, oikea tämän artiklan sanamuodon, asiayhteyden ja tarkoituksen valossa.

88 Ensinnäkin 3 artiklan 1 kohdan sanamuodon osalta on todettava, että siinä mainitaan ainoastaan "ennen uusien —— ympäristönsuojelustandardien voimaantuloa vähintään kaksi vuotta käytössä olleiden laitosten muuttami[nen] näiden uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi". Yksinomaan sanamuotoon perustuvan 3 artiklan 1 kohdan tulkinnan mukaan se ei siten koske sellaisia investointeja, joilla ei muuteta käytössä olevia laitoksia vaan korvataan ne uusilla laitoksilla, vaikka nämä uuden laitokset olisivatkin ympäristönsuojelustandardien mukaisia.

89 Komissio on riidanalaisessa päätöksessään myöntänyt, ettei tässä tapauksessa ollut kyse olemassa olevien laitosten muuttamisesta vaan niiden korvaamisesta uusilla laitoksilla. Komissio on kuitenkin katsonut, että tulkittaessa 3 artiklan 1 kohtaa sen asiayhteyden sekä tarkoituksen perusteella on katsottava, että tällainen mahdollisuus on 3 artiklan 1 kohdan mukainen.

90 Näin ollen on syytä tutkia, onko tämä päättelytapa oikea.

91 Riidanalaisen päätöksen osan "Komission perustelut" kolmannessa kohdassa todetaan, että samoja yhteisön oikeuden ympäristönsuojelutukia koskevia oikeussääntöjä on sovellettava yleisesti samalla tavalla kaikkiin yrityksiin riippumatta siitä, ovatko ne teräsalan yrityksiä, ja tämä perustuu viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan II osassa mainittuun periaatteeseen, jonka mukaan terästeollisuudelle ja muille teollisuuden aloille on taattava yhdenvertaiset mahdollisuudet saada ympäristönsuojelutukea.

92 Tämän jälkeen riidanalaisen päätöksen osan "Komission perustelut" neljännessä kohdassa todetaan, että *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* N:o C 72 10.3.1994 julkaistuissa, ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevissa yhteisön suuntaviivoissa määrätään nimenomaisesti, että yritykset, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitoksensa uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia, voivat saada tukea osaan investointikustannuksista, jotka eivät ylitä vanhojen laitoksien muuttamisesta aiheutuvia kustannuksia.

93 Lopuksi riidanalaisen päätöksen osan "Komission perustelut" viidennessä kohdassa todetaan, että EY:n suuntaviivoissa vahvistetun yleisen periaatteen soveltamisalan laajentaminen terästukisäännöstöön vaikuttaa täysin mahdolliselta edellyttäen, ettei se ole ristiriidassa viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan sanamuodon kanssa, ja tällä perusteella riidanalaisen päätöksen yhdeksännessä kohdassa katsotaan, että kyseinen tuki soveltuu yhteismarkkinoille.

94 Tätä päättelyä ei voida hyväksyä.

95 Ensinnäkin on huomattava, että viidennessä terästukisäännöstössä vahvistetaan säännöt, joiden mukaan terästeollisuuteen voidaan myöntää tukea tyhjentävästi luetelluissa tapauksissa, ja tämän säännöstön 1 artiklan 1 kohdassa vahvistetaan periaate, jonka mukaan näitä tukia voidaan pitää yhteisön tukina ja siten yhteismarkkinoiden asianmukaisen toiminnan kannalta soveltuvina ainoastaan, jos ne täyttävät terästukisäännöstön 2—5 artiklassa säädetyt edellytykset. Näiden tukien soveltuvuutta yhteismarkkinoille on siten arvioitava näiden säännösten perusteella.

96 Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että viidennessä terästukisäännöstössä ei säädetä EY:n suuntaviivojen automaattisesta soveltamisesta terästeollisuuden alalla. Automaattista soveltamista ei voida johtaa viidennen terästukisäännöstön johdanto-osassa mainitusta periaatteesta, jonka mukaan terästeollisuudelle ja muille teollisuuden aloille on taattava yhdenvertainen mahdollisuus saada ympäristönsuojelutukea. Viidennen terästukisäännöstön johdanto-osassa todetaan ympäristönsuojelutukiin sovellettavan järjestelmän osalta ainoastaan, että kahdessa suuntaviivastossa vahvistetut järjestelmät olivat identtiset silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin. Viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan II osan toisen kohdan mukaan on kuitenkin tehtävä ehdotus terästukisäännöstön muuttamiseksi EY:n suuntaviivojen mukaiseksi, jos näissä kahdessa yleisessä suuntaviivastossa vahvistettua järjestelmää muutetaan olennaisesti viidennen terästukisäännöstön voimassaoloaikana. Näin ollen EY:n suuntaviivoja ei sovelleta automaattisesti terästeollisuuden alalla.

97 Kolmanneksi on muistettava, että EY:n suuntaviivoja, jotka olivat voimassa silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin (eli vuonna 1980 annetut suuntaviivat, joiden voimassaoloa jatkettiin vuonna 1987), muutettiin vuonna 1994. Näiden uusien suuntaviivojen 3.2.3. A kohdan viimeistä edellisessä alakohdassa todetaan, että tukia voidaan myöntää investointeihin, jotka on tarkoitettu olemassa olevien laitosten korvaamiseen uusilla laitoksilla. Tätä mahdollisuutta ei ollut nimenomaisesti mainittu vuoden 1987 EY:n suuntaviivoissa, jotka olivat voimassa viidettä terästukisäännöstöä hyväksyttäessä.

98 Viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan II osan toisessa kohdassa mainittu tilanne on siten toteutunut, koska vuoden 1987 EY:n suuntaviivoissa vahvistettua järjestelmää on viidennen terästukisäännöstön voimassaoloaikana olennaisesti muutettu vuoden 1994 EY:n suuntaviivoilla. Näin ollen vuoden 1994 uusissa EY:n suuntaviivoissa vahvistetun periaatteen soveltaminen EHTY:n soveltamisalalla edellytti, että viidettä terästukisäännöstöä ehdotetaan muutettavaksi näiden uusien suuntaviivojen mukaiseksi.

99 Komissio esittikin tällaisen muutosehdotuksen 14.3.1995 eli riidanalaisen päätöksen tekemisen jälkeen (ks. edellä 9 ja 10 kohta). Muutosehdotuksen tarkoituksena oli nimenomaan viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan muuttaminen. Komissio totesi ehdotuksensa 5 kohdassa, että uudet ympäristönsuojeluun myönnettävää valtiontukea koskevat vuoden 1994 EY:n suuntaviivat poikkesivat ainakin viiden olennaisen seikan osalta aikaisemmista suuntaviivoista ja siten myös viidennestä terästukisäännöstöstä. Yhtenä näistä viidestä olennaisesta seikasta komissio mainitsi nimenomaisesti vuoden 1994 EY:n suuntaviivoissa annetun mahdollisuuden (3.2.3. A kohdan viimeistä edellinen alakohta) myöntää tietyin edellytyksin tukea yrityksille, jotka päättävät korvata yli kaksi vuotta vanhat laitokset uusien standardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia. Kuten kantaja perustellusti väittää, tämän ehdotuksen tekeminen vahvistaa sen, että komissio piti viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan muuttamista välttämättömänä, jotta EY:n suuntaviivoihin sisältyvää periaatetta voidaan soveltaa EHTY:n soveltamisalalla, joten ehdotus on ristiriidassa sen tulkinnan kanssa, jonka komissio on tehnyt viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdasta riidanalaisessa päätöksessä. Komissio ei siis voi väittää, että muutosehdotuksen ainoa tarkoitus olisi ollut viidennen terästukisäännöstön avoimuuden parantaminen muuttamatta kuitenkaan sen sisältöä tai merkitystä.

100 Lisäksi on syytä muistaa, että kuudennessa terästukisäännöstössä, joka hyväksyttiin 18.12.1996 tehdyllä komission päätöksellä N:o 2496/96/EHTY, ei myöskään säädetä ympäristönsuojeluun myönnettävää tukea koskevien vuoden 1994 EY:n suuntaviivojen automaattisesta soveltamisesta EHTY:n soveltamisalalla, vaan siinä määritellään ne perusteet, joilla näitä suuntaviivoja voidaan soveltaa EHTY:n soveltamisalalla.

101 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että viidennen terästukisäännöstön 3 artiklassa ei anneta mahdollisuutta myöntää tukea sellaisille yrityksille, jotka päättävät korvata vanhat laitokset uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia. Näin ollen riidanalaisessa päätöksessä sovellettu periaate, jonka mukaan tätä EY:n suuntaviivojen määräyksen soveltamisalaa voidaan laajentaa terästukisäännöstöön edellyttäen, ettei se ole ristiriidassa viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan sanamuodon kanssa, on hylättävä, koska se on ristiriidassa tämän artiklan selvän sanamuodon kanssa.

102 Tätä päätelmää ei kumoa se, että kyseessä olevat kansalliset ympäristönsuojelustandardit ovat ankarampia kuin muissa jäsenvaltioissa, eikä se, että hyväksytyn tuen määrä on ainakin kolmanneksen pienempi kuin se määrä, joka olisi voitu hyväksyä, eikä myöskään se, että tuki ei ylitä 15:tä prosenttia kyseiseen ympäristönsuojelutoimenpiteeseen välittömästi liittyvistä investointikustannuksista, koska näiden seikkojen perusteella ei voida myöntää tukea terästeollisuuteen, elleivät viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohdassa säädetyt edellytykset täyty.

103 Tästä syystä Luxemburgin suurherttuakunnan väitettä, jonka mukaan riidanalainen tuki täyttäisi viidennen terästukisäännöstön 3 artiklassa säädetyt kolme edellytystä, ei voida hyväksyä, koska ensimmäinen edellytys, jonka mukaan tuella on pyrittävä helpottamaan olemassa olevien laitosten muuttamista uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisiksi, ei tässä tapauksessa täyty. Näin ollen Luxemburgin suurherttuakunnan väitteitä kahden muun edellytyksen osalta ei ole enää syytä tutkia.

104 Sen väliintulijoiden väitteen osalta, jonka mukaan viidettä terästukisäännöstöä ei tarvinnut virallisesti muuttaa, koska vuoden 1987 EY:n suuntaviivojen (ja myös jo vuoden 1974 EY:n suuntaviivojen) mukaan tukea voitiin myöntää vanhojen laitosten korvaamiseen uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla, on aluksi todettava, että viittauksella vuoden 1974 EY:n suuntaviivoihin ei ole

merkitystä tässä tapauksessa, koska suuntaviivat, jotka olivat voimassa silloin, kun viides terästukisäännöstö annettiin, olivat vuonna 1980 annetut EY:n suuntaviivat, joiden voimassaoloa jatkettiin vuonna 1987 ja joihin viidennessä terästukisäännöstössä viitataan. Sitä, voidaanko tukea, jonka tarkoituksena on olemassa olevien laitteiden korvaaminen uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitteilla, *pitää yhteismarkkinoille soveltuvana, on tarkasteltava siten viidennen* terästukisäännöstön ja vuoden 1987 EY:n suuntaviivojen perusteella.

105 Vuonna 1980 annetuissa EY:n suuntaviivoissa, joiden voimassaoloa jatkettiin vuonna 1987, todetaan seuraavaa: "Standardien täyttämiseksi tehtävät investoinnit voidaan toteuttaa joko asentamalla lisälaitteistoja pilaantumisen ja haittojen vähentämiseksi tai poistamiseksi taikka muuttamalla tuotantomenetelmää tässä tarkoituksessa. Viimeksi mainitussa tapauksessa siihen investointien osaan, joka johtaa olemassa olevan tuotantokapasiteetin lisäämiseen, ei voida myöntää kyseistä tukea. —— Yritysten on vastattava kaikista uusimisinvestointien aiheuttamista kustannuksista sekä käyttökustannuksista." (3.2.3 ja 3.2.4 kohta)

106 On huomattava, että kuten sekä riidanalaisesta päätöksestä että Luxemburgin hallituksen komissiolle osoittamista kirjeistä ilmenee, tuettava investointi kuuluu osana hankkeeseen, jonka tarkoituksena on olemassa olevien laitosten, joista sähkökäyttöinen sulatusuuni on olennainen osa, korvaaminen uusilla. Näin ollen on todettava, ettei tuettavaa investointia voida pitää pilaantumisen ja haittojen vähentämiseen tai poistamiseen tarkoitettuna lisälaitteistona.

107 Tuotantomenetelmän muuttamisesta tässä samassa tarkoituksessa on todettava, että kuten edellä on katsottu, tuettavan investoinnin tarkoituksena oli korvata nykyiset LDAC-menetelmällä toimivat laitokset uudella sähkökäyttöisellä terästehtaalla ja että vaikka vanhoissa laitoksissa kehitellyssä tuotantomenetelmässäkin voitiin käyttää raaka-aineena 30—40-prosenttisesti romurautaa, tuettavan investoinnin avulla käyttöön otettavassa sähkökäyttöisessä tuotantomenetelmässä romurautaa

voidaan käyttää 100-prosenttisena raaka-aineena. Lisäksi LDAC-menetelmällä toimivat laitokset suljetaan lopullisesti vuoden 1997 lopussa. Näin ollen pelkällä hapella toimiva tai LDAC-tyyppinen tuotantomenetelmä on itse asiassa korvattu sähkökäyttöisellä tuotantomenetelmällä. Tästä syystä on todettava, että ARBEDin investointia ei voida pitää tuotantomenetelmän muuttamisena vaan sen korvaamisena toisella menetelmällä.

108 Joka tapauksessa on kuitenkin huomattava, että viidettä terästukisäännöstöä annettaessa voimassa olleiden, vuoden 1987 EY:n suuntaviivojen mukaan (3.2.4 kohta) yritysten on vastattava kaikista uusimisinvestointien aiheuttamista kustannuksista.

109 Näin ollen tämä väliintulijoiden väite on perusteeton.

110 Siltä osin, onko viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohtaa tulkittava suppeasti, on katsottu, että 3 artiklan selvän sanamuodon mukaan siinä ei anneta mahdollisuutta myöntää tukea yrityksille, jotka päättävät korvata vanhat laitokset uusien ympäristönsuojelustandardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat näitä olemassa olevia laitoksia. Tämän päätelmän osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että vastaajan ja väliintulijoiden väitteet eivät voi johtaa erilaiseen tulkintaan.

111 Viidennen terästukisäännöstön oikeudellista perustaa koskevasta ARBEDin väitteestä on todettava, että vaikka EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäisessä kohdassa käytetään ilmaisua "[k]aikissa niissä tapauksissa, joista ei määrätä tässä sopimuksessa", on kuitenkin selvää, että sen mukaan tällaisissa tapauksissa toteutettavien toimenpiteiden on oltava EHTY:n perustamissopimuksen 5 artiklan määräysten mukaisia ja välttämättömiä jonkin tämän perustamissopimuksen 2, 3 ja 4 artiklassa määritellyn yhteisön tavoitteen saavuttamiseksi. Näin

ollen 95 artiklan ensimmäisen kohdan perusteella ei voida toteuttaa toimenpiteitä, jotka ovat näissä artikloissa mainittujen tavoitteiden vastaisia. Samoin viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan I osassa täsmennetään, että on syytä soveltaa EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäistä kohtaa, jotta yhteisö voisi toteuttaa tämän perustamissopimuksen 2, 3 ja 4 artiklassa määriteltyjä tavoitteita. Näin ollen viidettä terästukisäännöstöä ja ympäristönsuojelutavoitetta, jota viidennellä terästukisäännöstöllä pyritään edistämään muiden tavoitteiden ohella, on tulkittava näissä artikloissa määriteltyjen tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti.

112 Vaikka komissio olisi perustellusti käyttänyt oikeudellisena perustana EHTY:n perustamissopimuksen 95 artiklan ensimmäistä kohtaa, kuten ARBED väittää, tästä ei kuitenkaan voida päätellä, ettei viides terästukisäännöstö olisi poikkeus EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklasta ja ettei sitä pitäisi tulkita suppeasti sillä perusteella, että ympäristöpolitiikka ei kuulu EHTY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan.

113 Lisäksi komissio itse kiistää tämän ARBEDin väitteen ja toteaa, että EHTY:n perustamissopimuksessa itsessään ja erityisesti sen 3 artiklan d alakohdassa komissio velvoitetaan ryhtymään toimenpiteisiin ympäristön suojelemiseksi yhteisen edun mukaisesti.

114 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että EHTY:n soveltamisalalla tämän tavoitteen saavuttamiseksi on sovellettava juuri viidennen terästukisäännöstön sääntöjä, jotka on vahvistettu ottaen huomioon EHTY:n perustamissopimuksessa määrätyt tavoitteet ja erityisesti perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdassa määrätyn kiellon myöntää valtiontukea muodossa tai toisessa. Koska viidennellä terästukisäännöstöllä poiketaan EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklasta, sitä on tulkittava suppeasti.

115 Suppean tulkinnan välttämättömyyden vahvistaa neljännen ja viidennen terästukisäännöstön johdanto-osien sanamuoto sellaisenaan; näissä neuvosto ja komissio ovat selvästi ilmaisseet tahtonsa siitä, että terästukisäännöstöjä tulkitaan suppeasti

ja yksinomaan niiden nimenomaisen sanamuodon perusteella. Neljännen terästukisäännöstön johdanto-osan I osan viidennessä kohdassa todettiin tältä osin seuraavaa:

"On korostettava, että lukuun ottamatta tässä päätöksessä nimenomaisesti tarkoitettuja ja asianmukaisesti hyväksyttyjä tukia, kaikki muut mahdolliset valtioiden myöntämät tuet ovat kaikissa muodoissaan EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan mukaan kiellettyjä riippumatta siitä, onko tuki erityistä vai ei."

116 Näin ollen komission väite, jossa se vetoaa neljännen terästukisäännöstön johdanto-osan II osaan tukeakseen käsitystään siitä, että terästeollisuutta ja muita teollisuuden aloja on kohdeltava yhdenvertaisesti ympäristönsuojelutukia myönnettäessä, on hylättävä, koska johdanto-osan tämän osan mukaan neljännen terästukisäännöstön järjestelmässä terästeollisuuden ja muiden teollisuuden alojen yhdenvertaisen kohtelun periaate valtiontukia myönnettäessä edellyttää joka tapauksessa, että tuella "edistetään yhteisen edun mukaista tavoitetta ja —— ne täyttävät [kyseisessä säännöstössä] asetetut edellytykset".

117 Viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan I osan toisen kohdan sanamuoto on myös yhtä selvä, ja se vahvistaa käsityksen siitä, että säännöstöä on tulkittava suppeasti: "Komissio on ottanut käyttöön 1 päivästä tammikuuta 1986 päätöksellään N:o 3484/85/EHTY —— sääntöjä, joilla sallitaan tuen myöntäminen terästeollisuudelle erityisesti luetelluissa tapauksissa."

118 Viidennen terästukisäännöstön johdanto-osan I osan viides kohta tukee myös sitä, että tämä tulkinta on perusteltu; siinä todetaan, että "[n]äin laadittu täsmällinen järjestelmä —— on antanut kuluneiden vuosien aikana mahdollisuuden varmistaa tasapuoliset kilpailuolosuhteet tällä alalla".

119 Kun otetaan huomioon se asiayhteys, johon viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 kohta sijoittuu ja se tavoite, jota se palvelee (ks. asia C-99/94, Birkenbeul, tuomio 28.3.1996, Kok. 1996, s. I-1791, 12 kohta), ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että sitä on tulkittava mahdollisimman tarkasti sen sanamuotoa noudattaen.

120 Näin ollen komission ja väliintulijoiden väitteiden perusteella ei voida poiketa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemästä päätelmästä, jonka mukaan viidennen terästukisäännöstön 3 artiklassa ei anneta mahdollisuutta myöntää tukea yrityksille, jotka päättävät korvata vanhat laitokset uusien ympäristöstandardien mukaisilla uusilla laitoksilla sen sijaan, että ne pelkästään muuttaisivat olemassa olevat laitoksensa näiden standardien mukaisiksi.

121 Edellä esitetyn perusteella on katsottava, että riidanalainen päätös on viidennen terästukisäännöstön 3 artiklan 1 artiklan vastainen, ja näin ollen se on kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

122 Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan hävinnyt asianosainen velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska vastapuoli on sitä vaatinut.

123 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Saman artiklan kolmannen alakohdan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi määrätä, että muut osapuolet kuin ETA-sopimuksen sopimuspuolet, yhteisön jäsenvaltiot, toimielimet ja EFTA:n valvontaviranomainen, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat samoin omista oikeudenkäyntikuluistaan. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että väliintulija ARBEDin on vastattava omista kuluistaan asian näin päättyessä.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIN (laajennettu viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Päätös, joka on julkaistu päätöksen N:o 3855/91/EHTY 6 artiklan 4 kohdan mukaisesti annetussa komission tiedonannossa 94/C 400/02 muille jäsenvaltioille ja osapuolille, joita asia koskee, tuesta, jonka Luxemburg aikoo myöntää ProfilARBED SA:lle (ARBED) (valtiontuki C 25/94 [ex N 11/94]), kumotaan.

2) Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Luxemburgin suurherttuakunta ja ARBED SA vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

García-Valdecasas Tiili Azizi

Moura Ramos Jaeger

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä syyskuuta 1997.

H. Jung
kirjaaja

R. García-Valdecasas
laajennetun viidennen jaoston puheenjohtaja